

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 29 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Mamorska-Kurek

Ławnicy: Małgorzata Dobosz, Cecylia Puzoń

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Dorota Nikiel

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2021 r. w Bielsku – Białej

na rozprawie

sprawy z powództwa

przeciwko Skarbowi Państwa- Izba Administracji Skarbowej w Katowicach
o ustalenie

1. ustala, że powódkę [REDAKTED] i stronę pozwaną łączył stosunek służby nieprzerwanie od dnia 1 czerwca 2017 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, na ostatnich warunkach na jakich powódka była funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej do dnia 31 maja 2017r.;
2. ustala, że powoda [REDAKTED] i stronę pozwaną łączył stosunek służby nieprzerwanie od dnia 1 czerwca 2017 roku do dnia 14 października 2019 roku, na ostatnich warunkach na jakich powód był funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej do dnia 31 maja 2017r.;
3. oddala powództwa w pozostałym zakresie.

Ławnik:

Przewodniczący

Za zgodność z oryginałem
z upoważnienia Kierownika
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

Dorota Nikiel

UZASADNIENIE

Powódka [REDAKTED] w dniu 8 lipca 2019r. wniosła pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Katowicach o ustalenie, że stosunek służbowy powódki jako funkcjonariusza służby celno-skarbowej, na stanowisku eksperta służby celno-skarbowej w stopniu aspiranta w służbie celno-skarbowej u pozwanego w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach, nadal trwa nieprzerwanie od dnia 1 marca 2017 roku. Ewentualnie, w razie uznania, że stosunek służbowy powódki został przerwany wskutek przyjęcia propozycji pracy, powódka wniosła o przywrócenia jej do służby jako funkcjonariusza służby celno-skarbowej na poprzednich warunkach pracy i płacy tj. sprzed dnia 1 czerwca 2017 roku (tj. od daty zmiany warunków wynagrodzenia i zatrudnienia) na stanowisko eksperta służby celno-skarbowej w stopniu aspiranta w służbie celno-skarbowej. Powódka domagała się również przywrócenia terminu do złożenia pozwu oraz zasądzenia kosztów postępowania. (sygn. akt V P 115/19)

Powódka [REDAKTED] podnosiła, że była zatrudniona w pozwanej jednostce od 1.07.2010r. W dniu 1.03.2017r. pełniła służbę w Izbie Celnej w Katowicach na stanowisku Eksperta Służby Celnej w stopniu aspiranta celnego w korpusie oficerów młodszych. Na skutek reorganizacji jednostki w dniu 29.05.2017r. wręczono jej propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej od dnia 1.06.2017r., która była niekorzystna pod względem warunków zatrudnienia. Powódka przyjęła propozycję z uwagi na swoją sytuację osobistą i życiową, będąc w sytuacji przymusu ekonomicznego, w obawie przed utratą jedyne go źródła dochodu, pomimo iż uważała, że powinna otrzymać propozycję dalszej służby. W ocenie powódki, przyjęcie przez nią tej propozycji było wymuszone, a wręczenie jej propozycji pracy było aktem dyskryminującym go i niesprawiedliwym. Inni funkcjonariusze dostawali propozycje służby pomimo, że ich kwalifikacje i przebieg dotychczasowej służby były niższe od powódki.

Powódka podnosiła, że roszczenie o ustalenie istnienia stosunku służby jest zasadne i stosunek służby powódki trwa nadal, ponieważ w wyniku reformy Krajowej Administracji Skarbowej, w świetle art. 165 ust. 7, pracownikom powinny być składane propozycje zatrudnienia, a funkcjonariuszom propozycje służby. Ponadto bezskuteczne jest przekształcenie stosunku służby powódki w stosunek pracy, albowiem dokonało się bez żadnego uzasadnienia i w oparciu o niejasno sformułowane kryteria ustawowe i przez to było niezgodne z art. 2, 7 i 60 Konstytucji. Powódka powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2004r. (sygn. akt K 45/02) wydany w przedmiocie niezgodności z konstytucją przepisów

ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, w zakresie w jakim pozwalały wypowiedzieć funkcjonariuszom stosunek służbowy. Ponadto powódka wskazywała, że ma interes prawny w wytoczeniu powództwa, który mieści się nie tylko w sferze zatrudnienia, ale również i ubezpieczenia społecznego.

W ocenie powódki wadliwość propozycji dalszego zatrudnienia powoduje, że powinna zostać przywrócona do służby, a jeśli jest to niemożliwe, to zakończenie służby powinno być potwierdzone w sposób prawnie przewidziany. Za przywróceniem do służby przemawia również to, że przedłożona powódce propozycja pracy nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 165 ust. 7 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, ponieważ proces „ucywilnienia” nie był oparty o przejrzyste i jasno sformułowane kryteria oraz przebiegał odmiennie w poszczególnych izbach administracji skarbowej w kraju.

W zakresie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia pozwu powódka podnosiła, że dopiero w dniu 1.07.2019r. dowiedziała się z ogłoszonej uchwały NSA w Warszawie nr I OPS 1/19, że w sprawie odwołań sądowych od złożonych propozycji pracy oraz roszczeń, właściwy jest Sąd Pracy i przed tym sądem może kwestionować przekształcenie dotychczasowego stosunku służby w stosunek pracy. W ocenie powódki jest to okoliczność niezawiniona, ponieważ wcześniej trwała w przekonaniu, że właściwy jest sąd administracyjny dla wszelkich spraw związanych z powstaniem i ustaniem stosunku służbowego funkcjonariuszy wszystkich służb mundurowych. Ponadto wskazała, że pracodawca nie pouczył jej o żadnej drodze sądowej do odwołania, natomiast pozew wniesiono w terminie 7 dni od dnia wydania ww. uchwały.

Powód [REDAKTED] w dniu 8 lipca 2019r. wniósł pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Katowicach o ustalenie, że stosunek służbowy powoda jako funkcjonariusza służby celno-skarbowej, na stanowisku eksperta służby celno-skarbowej w stopniu młodszego aspiranta w służbie celno-skarbowej u pozwanego w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach, nadal trwa nieprzerwanie od dnia 1 marca 2017 roku. Ewentualnie, w razie uznania, że stosunek służbowy powoda został przerwany wskutek przyjęcia propozycji pracy, powód wniósł o przywrócenia go do służby jako funkcjonariusza służby celno-skarbowej na poprzednich warunkach pracy i płacy tj. sprzed dnia 1 czerwca 2017 roku (tj. od daty zmiany warunków wynagrodzenia i zatrudnienia) na stanowisko eksperta służby celno-skarbowej w stopniu młodszego aspiranta w służbie celno-skarbowej. Powód domagał się również przywrócenia terminu do złożenia pozwu oraz zasądzenia kosztów postępowania. (sygn. akt V P 117/19)

Powód [REDAKTED] podnosił, że był zatrudniona w pozwanej jednostce od października 2001r. W dniu 1.03.2017r. pełnił służbę w Izbie Celnej w Katowicach na

stanowisku Eksperta Służby Celnej w stopniu młodszego aspiranta. Na skutek reorganizacji jednostki w dniu 29.05.2017r. wręczono mu propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej od dnia 1.06.2017r., która była niekorzystna pod względem warunków zatrudnienia. Powód przyjął propozycję z uwagi na swoją sytuację osobistą i życiową, będąc w sytuacji przymusu ekonomicznego, w obawie przed utratą jedyne go źródła dochodu, pomimo iż uważał, że powinien otrzymać propozycję dalszej służby. W ocenie powoda, przyjęcie przez niego tej propozycji było wymuszone, a wręczenie mu propozycji pracy było aktem dyskryminującym go i niesprawiedliwym. Inni funkcjonariusze dostawali propozycje służby pomimo, że ich kwalifikacje i przebieg dotychczasowej służby były niższe od powoda.

Powód podnosił, że roszczenie o ustalenie istnienia stosunku służby jest zasadne i stosunek służby powoda trwa nadal, ponieważ w wyniku reformy Krajowej Administracji Skarbowej, w świetle art. 165 ust. 7, pracownikom powinny być składane propozycje zatrudnienia, a funkcjonariuszom propozycje służby. Ponadto bezskuteczne jest przekształcenie stosunku służby powoda w stosunek pracy, albowiem dokonało się bez żadnego uzasadnienia i w oparciu o niejasno sformułowane kryteria ustawowe i przez to było niezgodne z art. 2, 7 i 60 Konstytucji. Powód powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2004r. (sygn. akt K 45/02) wydany w przedmiocie niezgodności z konstytucją przepisów ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, w zakresie w jakim pozwalały wypowiedzieć funkcjonariuszom stosunek służbowy.

W ocenie powoda wadliwość propozycji dalszego zatrudnienia powoduje, że powinien zostać przywrócony do służby. Przedłożona propozycja pracy nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 165 ust. 7 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, ponieważ proces „ucywilnienia” nie był oparty o przejrzyste i jasno sformułowane kryteria oraz przebiegał odmiennie w poszczególnych izbach administracji skarbowej w kraju.

W zakresie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia pozwu powód podnosił, że dopiero w dniu 1.07.2019r. dowiedział się z ogłoszonej uchwały NSA w Warszawie nr I OPS 1/19, że w sprawie odwołań sądowych od złożonych propozycji pracy oraz roszczeń, właściwy jest Sąd Pracy i przed tym sądem może kwestionować przekształcenie dotychczasowego stosunku służby w stosunek pracy. W ocenie powoda jest to okoliczność niezawiniona, ponieważ wcześniej trwał w przekonaniu, że właściwy jest sąd administracyjny dla wszelkich spraw związanych z powstaniem i ustaniem stosunku służbowego funkcjonariuszy wszystkich służb mundurowych. Ponadto wskazał, że pracodawca nie pouczył go o żadnej drodze sądowej do odwołania, natomiast pozew wniesiono w terminie 7 dni od dnia wydania ww. uchwały.

Sprawę o sygn. akt V P 117/19 z powództwa [REDAKTOWANE] połączono do wspólnego rozpoznania ze sprawą V P 115/19.

W odpowiedzi na oba powyższe pozwy (k. 43-46 i 49-52) Izba Administracji Skarbowej w Katowicach wniosła o oddalenie wniosków o przywrócenie terminu do wniesienia powództwa, jako wniesionych znacznie po upływie terminu, a w przypadku nieuwzględnienia wniosku wniosła o oddalenie powództw w całości. Ponadto strona pozwana wnosiła o zasądzenie kosztów postępowania.

Strona pozwana podnosiła, że roszczenia powodów o ustalenie stosunku służby są bezzasadne. W ocenie pozwanego pozwy zostały złożone ze znacznym przekroczeniem terminu do wniesienia, ponieważ reforma służb skarbowych, podatkowych i celnych miała miejsce w 2017r. Ponadto propozycja dalszego zatrudnienia, złożona powodom w ramach reformy, nie stanowiła przejawu dyskryminacji. Zasoby kadrowe dostosowano do nowej struktury i do zadań nałożonych na poszczególne komórki w ramach tej struktury. Przepisy wprowadzające reformę KAS nie obligują dyrektora izby do złożenia funkcjonariuszowi służby celnej propozycji służby, podstawowym zadaniem dyrektora izby administracji skarbowej było zapewnienie ciągłości realizacji zadań danej jednostki organizacyjnej KAS. Dyrektorzy mieli swobodę działania, aby dostosować kadrę KAS do potrzeb organizacyjnych nadzorowanych jednostek. W ocenie strony pozwanej, powodowie mogli wystąpić na drogę postępowania administracyjnego, tak jak inni funkcjonariusze. Nadto strona pozwana nie miała obowiązku pouczenia powodów o przysługujących jej środkach odwoławczych.

Ponadto podniesiono, że powodowie jako zatrudnieni na stanowisku eksperta celnego mogą wykonywać swoje czynności jako członkowie korpusu służby cywilnej, a więc osoby niebędące funkcjonariuszem, ponieważ część zadań i uprawnień została zastrzeżona wyłącznie dla funkcjonariuszy, a część zarówno dla funkcjonariuszy jak i dla pracowników cywilnych KAS.

Strona pozwana nie zgodziła się z twierdzeniami powodów, że działania pozwanego były niezgodne z konstytucją. Powołano się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.03.2000r. (sygn. akt K 1/99), w którym stwierdzono, że potrzeba zmian strukturalnych może uzasadniać ograniczenie praw jednostki w zakresie trwałości stosunku pracy. Dopóki Trybunał Konstytucyjny nie stwierdzi niekonstytucyjności przepisów ustawy z przepisami Konstytucji, ustawa korzysta z domniemania zgodności ustawy z Konstytucją.

W piśmie z 31 grudnia 2019r. (k. 124-125) powódka [REDAKTOWANE] sprecyzowała żądanie pozwu w ten sposób, że wniosła o ustalenie, iż stosunek służbowy powódki jako funkcjonariusza służby celno-skarbowej, na stanowisku eksperta służby celno-skarbowej w

stopniu aspiranta w służbie celno-skarbowej u pozwanego w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach, trwał nieprzerwanie od dnia 1 marca 2017 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Powódka cofnęła żądanie ewentualne o przywrócenie do służby. Powódka wskazała, że otrzymała propozycję pełnienia służby, którą przyjęła i od dnia 1 stycznia 2020r. nastąpiło przekształcenie stosunku pracy w stosunek służby.

W piśmie z dnia 5 października 2020r. (k. 208) powód [REDAKTED] sprecyzowała żądanie pozwu w ten sposób, że wniósł o ustalenie, iż stosunek służbowy powoda jako funkcjonariusza służby celno-skarbowej, na stanowisku eksperta służby celno-skarbowej w stopniu aspiranta w służbie celno-skarbowej u pozwanego w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach, trwał nieprzerwanie od dnia 1 marca 2017 roku do dnia 14 października 2019 roku. Powód cofnął żądanie ewentualne o przywrócenie do służby. Powód wskazał, że z dniem 15 października 2019r. został ponownie mianowany do służby stałej w Służbie Celno-Skarbowej.

Strona powodowa oznaczyła pierwotnie stronę pozwaną jako Skarb Państwa – Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, natomiast w odpowiedzi na pozwy stanowisko w sprawie zajęła Izba Administracji Skarbowej w Katowicach. Postanowieniem z dnia 24.09.2019r. (k. 80) przekazano sprawę do rozpoznania Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w zakresie żądań ewentualnych powodów (przywrócenia do służby), które to postanowienie, na skutek zażalenia strony pozwanej, Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej uchylił w całości (k. 112), z uwagi na oznaczenie w postanowieniu strony pozwanej jako Izba Administracji Skarbowej w Katowicach, podczas gdy pozwanym jest Skarb Państwa. W kolejnych pismach powodowie nadal oznaczali stronę pozwaną jako Skarb Państwa – Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, natomiast jako strona pozwana stanowisko zajmował Skarb Państwa – Izba Administracji Skarbowej w Katowicach. Nie ulegało więc wątpliwości, że powodowie, nie działający w sprawy z pomocą profesjonalnych pełnomocników, pozywają Skarb Państwa. Nieprawidłowo oznaczali jedynie *statio fisci* Skarbu Państwa, wobec czego na rozprawie w dniu 13.01.2021r. (k. 222) Sąd z urzędu dokonał określenia *statio fisci* Skarbu Państwa jako Izba Administracji Skarbowej w Katowicach, a pełnomocnik pozwanego podtrzymał stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka [REDAKTOWANO], była zatrudniona w Urzędzie Kontroli Skarbowej w Bielsku-Białej od dnia 31 grudnia 1998 roku, jako referent.

Od dnia 1 czerwca 1999r. zajmowała stanowisko referenta w wydziale szczególnego nadzoru podatkowego, a od dnia 1 marca 1999 roku stanowisko starszego referenta.

Z dniem 1 maja 2002r. powódka objęła stanowisko komisarza skarbowego w służbie cywilnej. Później następowały kolejne zmiany stanowisk pracy powódki w służbie cywilnej.

Z dniem 1 lipca 2010 roku powódka została mianowana do służby stałej w służbie cywilnej, na stopień starszego rachmistrza celnego w korpusie podoficerów służby celnej. Powódka zajmowała stanowisko eksperta służby celnej za uposażeniem w wysokości [REDAKTOWANO] zł (mnożnik kwoty bazowej [REDAKTOWANO], plus dodatek za stopień służbowy i dodatek za wieloletnią służbę. Powódka pracowała w Izbie Celnej w Katowicach w Urzędzie Celnym w Bielsku-Białej.

Z dniem 21 września 2013r. powódka została mianowana na stopień młodszego aspiranta celnego w korpusie aspirantów służby celnej.

Od dnia 26 stycznia 2017r. powódkę mianowano na stopień aspiranta celnego w korpusie aspirantów służby celnej.

(z akt osobowych powódki cz. B: pisma k. 2, 6, 8, 40, 110, akt mianowania k. 111-112, akty mianowania k. 150 i 175)

Powódkę w trakcie przebiegu służby przełożeni oceniali pozytywnie w ocenach okresowych, w tym ze wskazaniem przełożonego awansowania powódki na stanowisku. Powódka otrzymywała również nagrody pieniężne za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych.

Powódka ma wykształcenie wyższe – ukończyła Akademię Ekonomiczną w Krakowie, na kierunku zarządzanie i marketing w zakresie rachunkowości (licencjat) oraz w zakresie marketingu (magister).

(z akt osobowych powódki cz. B: dyplomy k. 3 i 24, arkusze ocen k. 135, 147, 164, 174, 176, pisma k. 136, 139, 151)

Wynagrodzenie powódki wzrastało wraz z upływem stażu pracy. Ostatni mnożnik kwoty bazowej za posiadany stopień służbowy wynosił [REDAKTOWANO]

(z akt osobowych powódki cz. B: pismo k. 177)

Pismem z dnia 21 lutego 2017r. dyrektor Izby Celnej w Katowicach poinformował powódkę, że na podstawie art. 165 ust. 6 ustawy z dnia 16.11.2016r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, z dniem 1 marca 2017r. będzie pełniła służbę/świadczył pracę w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach.

(z akt osobowych powódki cz. B: pismo z 21.02.2017r. k. 178)

Powódka w piśmie z 19 kwietnia 2017r. zwróciła się do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z prośbą o umożliwienie pełnienia służby w dziale realizacji w Bielsku-Białej. Wniosek powódki został rozpatrzony negatywnie, ze wskazaniem, że uszczuplenie obsady etatowej działu w którym pracuje może zagrozić właściwej realizacji regulaminowych zadań.

(pismo powódki z 19.04.2017r. k. 68, pismo pozwanego z 18.06.2017r. k. 69)

W piśmie z dnia 25 maja 2017 roku, wręczonym powódce w dniu 29 maja 2017r., Dyrektor Izby Administracji w Katowicach na podstawie art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 16.11.2016r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, złożył powódce propozycję warunków zatrudnienia w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach: w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku służbowym eksperta skarbowego – zaliczane do grupy stanowisk samodzielnych w służbie cywilnej, w pełnym wymiarze czasu pracy, w dziale kontroli celno-skarbowej i postępowania podatkowego w Śląskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Katowicach, Delegatura w Bielsku-Białej, za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości: wynagrodzenie zasadnicze według mnożnika [REDACTED] kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, dodatek za wieloletnią pracę w służbie cywilnej w wysokości wynoszącej po pięciu latach 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Wskazano w piśmie, że warunki zatrudnienia będą obowiązywać od dnia 1 czerwca 2017r., a powódka powinna w terminie 14 dni złożyć pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji, natomiast niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia i stosunek służby wygaśnie po upływie 3 miesięcy, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017r., co będzie traktowanie jak zwolnienie ze służby.

(z akt osobowych powódki cz. B: propozycja warunków zatrudnienia z 25.05.2017r. k. 181)

Powódka z dniem 1 marca 2017r. stała się funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej pełniącym służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej z zachowaniem ciągłości

służby. Powódka była funkcjonariuszem do dnia 31 maja 2017r., od dnia 1 czerwca 2017 roku służba powódki uległa przekształceniu w zatrudnienie u pozwanego na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, w związku z propozycją zatrudnienia z dnia 25 maja 2017 roku. Na jej podstawie powódka objęła stanowisko eksperta skarbowego w służbie cywilnej.

(okoliczności bezsporne)

Powódka pismem z dnia 29 maja 2017r. wezwała Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do złożenia propozycji służby. Ponadto w piśmie z dnia 1 czerwca 2017r. domagała się sporządzenia i doręczenia odpisu protokołu zespołu ds. opracowania wstępnych propozycji miejsca pracy/służby, a po doręczeniu jej protokołu z 16.05.2017r. wносиła do niego zastrzeżenia.

(wezwanie do złożenia propozycji służby k. 16, pismo powódki z 1.06.2017r. k. 33, protokół k. 34-35, pismo powódki z 26.07.2017r. k. 37)

W dniu 7 czerwca 2017r., powódka wniosła do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, za pośrednictwem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, odwołanie od otrzymanej propozycji służby zawierającej decyzję o zwolnieniu ze służby.

(odwołanie z 7.06.2017r. k. 21-26)

Powódka sporządziła oświadczenie z dnia 8 czerwca 2017r., w którym przyjęła propozycję zatrudnienia.

(z akt osobowych powódki cz. B: oświadczenie powódki k. 181)

Pismem z dnia 12 czerwca 2017r. powódka wezwała Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do usunięcia naruszenia prawa w związku z brakiem propozycji dalszego pełnienia służby.

(pismo powódki z 12.06.2017r. k. 29)

W odpowiedzi na odwołanie powódki, w piśmie z dnia 10 lipca 2017r., Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach wskazał powódce, że przepisy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej nie przewidują trybu odwoławczego od propozycji zatrudnienia przedkładanej funkcjonariuszowi, a przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby.

(pismo Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z 10.07.2017r. k. 27)

Powódka po przeniesieniu do służby cywilnej, na skutek przyjęcia propozycji warunków zatrudnienia z 25 maja 2017r., nadal jest pozytywnie oceniana przez przełożonych i otrzymuje pozytywne oceny okresowe.

Od dnia 1 stycznia 2019 roku wynagrodzenie miesięczne powódki wynosi: wynagrodzenie zasadnicze [REDAKTOWANO] według mnożnika [REDAKTOWANO] kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, dodatek za wieloletnią pracę zgodnie z obowiązującymi przepisami. Na rok 2019 kwota bazowa wynagrodzenia zasadniczego wynosiła [REDAKTOWANO].

(z akt osobowych powódki cz. B: arkusze oceny k. 183, 187, pisma k. 203-204)

Powódka w piśmie z 7 stycznia 2019r. zwróciła się do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z prośbą o umożliwienie pełnienia obowiązków w referacie dochodzeniowo-śledczym w Bielsku-Białej. W odpowiedzi nie wyrażono zgody na przeniesienie, ponieważ kontrolę celno-skarbową w zakresie przestrzegania przepisów prawa celnego wykonują funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej.

(pismo powódki z 7.01.2019r. k. 70-71, pisma pozwanego k. 72-73)

Powódka Paulina Kieczka w piśmie z dnia 18 grudnia 2019r. otrzymała od Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach propozycję pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach: w służbie stałej, w stopniu służbowym aspiranta, na stanowisku młodszego eksperta Służby Celno-Skarbowej.

Powódka z dniem 1 stycznia 2020r. została mianowana przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do służby stałej w Służbie Celno-Skarbowej.

(akt mianowania z 7.01.2020r. k. 214, propozycja służby z 18.12.2019r. k. 126)

Powód [REDAKTOWANO] dniem 15 października 2001r. został mianowany do służby przygotowawczej w Urzędzie Celnym w Cieszynie na stanowisko młodszego kontrolera celnego, w stopniu służbowym aplikanta celnego. Uposażenie zasadnicze powoda wynosiło [REDAKTOWANO] zł, plus dodatek za stopień służbowy 100 zł.

Od dnia 1 maja 2002r. powód pełnił służbę w Urzędzie Celnym w Bielsku-Białej.

Od dnia 21 września 2002r. nadano powodowi stopień służby młodszego rewidenta celnego.

Z dniem 1 listopada 2003r. powód został funkcjonariuszem celnym pełniącym służbę w Izbie Celnej w Katowicach.

Od dnia 1 października 2004r. powód pełnił służbę w Urzędzie Celnym w Bielsku-Białej w referacie kontroli podatku akcyzowego.

Z dniem 15 października 2004r. powód został mianowany na stanowisko młodszego kontrolera celnego, w stopniu służbowym młodszego rewidenta celnego, za uposażeniem zasadniczym [REDACTED] zł (mnożnik kwoty bazowej 0,998), z dodatkiem za stopień służbowy 159,75 zł (mnożnik kwoty bazowej 0,093).

Od dnia 21 września 2006 roku powód zajmował stanowisku służbowe kontrolera celnego.

Od dnia 1 lipca 2009r. powód pełnił służbę w Urzędzie Celnym w Bielsku-Białej w referacie kontroli przedsiębiorców.

Z dniem 21 września 2009r. powodowa awansowano na stanowisko służbowe starszego kontrolera celnego.

Od dnia 30 listopada 2009r. powód został mianowany na stopień młodszego rachmistrza celnego w korpusie podoficerów Służby Celnej.

Z dniem 21 września 2010r. powoda mianowano na stopień rachmistrza celnego w korpusie podoficerów Służby Celnej.

Od dnia 21 września 2013r. powód został mianowany na stopień starszego rachmistrza celnego w korpusie podoficerów Służby Celnej.

Z dniem 21 września 2016r. powoda mianowano na stopień młodszego aspiranta celnego w korpusie aspirantów Służby Celnej.

(z akt osobowych powoda cz. B: akta mianowania wraz z aneksami k. 2, 14, 16, pisma k. 24, 31, decyzja k. 26, akt mianowania wraz z aneksami k. 33, 53, 66, 68, akty mianowania k. 74, 84, 115, 145)

Powoda w trakcie przebiegu całej służby przełożeni oceniali pozytywnie w ocenach okresowych, w tym ze wskazaniem przełożonego awansowania powoda na stanowisku. Powód otrzymywał również nagrody pieniężne za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych.

Powód ma wykształcenie wyższe – ukończył w 2002 roku Akademię Ekonomiczną w Krakowie, na kierunku towaroznawstwo w zakresie zarządzania jakością wyrobów i uzyskał tytuł magistra inżyniera. Ponadto w 2008 roku powód ukończył studia podyplomowe prawno-administracyjne dla funkcjonariuszy celnych i urzędników skarbowych.

(z akt osobowych powoda cz. B: dyplomy k. 13 i 67, pisma k. 32, arkusze ocen k. 42, 50-51, 59, 65, 96, 111, 128, 139, 144, pisma k. 98, 116, 130, 132, 136)

Wynagrodzenie powoda wzrastało wraz z upływem stażu pracy. Ostatni mnożnik kwoty bazowej za posiadany stopień służbowy wynosił [REDACTED]

(z akt osobowych powoda cz. B: pismo k. 146)

Pismem z dnia 21 lutego 2017r. dyrektor Izby Celnej w Katowicach poinformował powoda, że na podstawie art. 165 ust. 6 ustawy z dnia 16.11.2016r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, z dniem 1 marca 2017r. będzie pełnił służbę/świadczył pracę w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach.

(z akt osobowych powoda cz. B: pismo z 21.02.2017r. k. 149)

W piśmie z dnia 25 maja 2017 roku, wręczonym powodowi w dniu 29 maja 2017r., Dyrektor Izby Administracji w Katowicach na podstawie art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 16.11.2016r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, złożył powodowi propozycję warunków zatrudnienia w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach: w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku służbowym eksperta skarbowego – zaliczane do grupy stanowisk samodzielnych w służbie cywilnej, w pełnym wymiarze czasu pracy, w dziale kontroli celno-skarbowej i postępowania podatkowego w Śląskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Katowicach, Delegatura w Bielsku-Białej, za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości: wynagrodzenie zasadnicze według mnożnika [REDACTED] kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, dodatek za wieloletnią pracę w służbie cywilnej w wysokości wynoszącej po pięciu latach 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Wskazano w piśmie, że warunki zatrudnienia będą obowiązywać od dnia 1 czerwca 2017r., a powód powinien w terminie 14 dni złożyć pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji, natomiast niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia i stosunek służby wygaśnie po upływie 3 miesięcy, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017r., co będzie traktowanie jak zwolnienie ze służby.

(z akt osobowych powoda cz. B: propozycja warunków zatrudnienia z 25.05.2017r. k. 151)

Powód z dniem 1 marca 2017r. stał się funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej pełniącym służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej z zachowaniem ciągłości służby. Powód był funkcjonariuszem do dnia 31 maja 2017r., od dnia 1 czerwca 2017 roku służba powoda uległa przekształceniu w zatrudnienie u pozwanego na podstawie umowy o

pracę zawartej na czas nieokreślony, w związku z propozycją zatrudnienia z dnia 25 maja 2017 roku. Na jej podstawie powód objął stanowisko eksperta skarbowego w służbie cywilnej.

(okoliczności bezsporne)

Powód pismem z dnia 29 maja 2017r. wezwał Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do złożenia propozycji służby.

(wezwanie do złożenia propozycji służby k. 10-11 akt V P 117/19)

W piśmie z dnia 5 czerwca 2017r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach wskazał powodowi, że przedłożona mu propozycja zatrudnienia uwzględnia posiadane kwalifikacje i inne kryteria oraz wskazał na jej prawidłowość.

(pismo pozwanego z 5.06.2017r. k. 12 akt V P 117/19)

W dniu 7 czerwca 2017r., powód wniósł do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, za pośrednictwem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, odwołanie od otrzymanej propozycji służby zawierającej decyzję o zwolnieniu ze służby.

(odwołanie z 7.06.2017r. k. 13-19 akt V P 117/19)

Powód sporządził oświadczenie z dnia 8 czerwca 2017r., w którym przyjął propozycję zatrudnienia.

(z akt osobowych powoda cz. B: oświadczenie powoda k. 151)

Powód w piśmie z 9 czerwca 2017r. wnosił do Zespołu Monitorowania Realizacji Porozumienia z 1.03.2017r. o ponowne rozpoznanie sprawy w przedmiocie złożonej mu propozycji zatrudnienia.

(pismo powoda z 9.06.2017r. k. 192-194)

W odpowiedzi na odwołanie powoda, w piśmie z dnia 17 lipca 2017r., Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach wskazał powodowi, że przepisy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej nie przewidują trybu odwoławczego od propozycji zatrudnienia przedkładanej funkcjonariuszowi, a przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby.

(pismo Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z 17.07.2017r. k. 20 akt V P 117/19)

Powód w piśmie z 26 lipca 2017r. składał zastrzeżenia do doręzonego mu odpisu protokołu zespołu ds. opracowania wstępnych propozycji miejsca pracy/służby.

(protokół k. 189-190, pismo powoda z 26.07.2017r. k. 191)

Powód po przeniesieniu do służby cywilnej, na skutek przyjęcia propozycji warunków zatrudnienia z 25 maja 2017r., nadal jest pozytywnie oceniany przez przełożonych i otrzymuje pozytywne oceny okresowe.

Od dnia 1 stycznia 2019 roku wynagrodzenie miesięczne powoda wynosi: wynagrodzenie zasadnicze [REDAKTED] według mnożnika [REDAKTED] kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, dodatek za wieloletnią pracę zgodnie z obowiązującymi przepisami. Na rok 2019 kwota bazowa wynagrodzenia zasadniczego wynosiła [REDAKTED] zł.

(z akt osobowych powoda cz. B: arkusze oceny k. 159, 166, 173, pismo k. 178-179)

Powód w pismach z dnia 12 października 2018r. i 22 stycznia 2019r. zwracał się do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach o przeniesienie na stanowisko służbowe w Służbie Celno-Skarbowej.

(pisma powoda k. 21-25 akt V P 117/19)

Powód [REDAKTED] w piśmie z dnia 11 września 2019r. otrzymał od Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach propozycję pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach: w służbie stałej, w stopniu służbowym młodszego aspiranta, na stanowisku starszego specjalisty Służby Celno-Skarbowej.

Powód z dniem 15 października 2019r. został mianowany przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do służby stałej w Służbie Celno-Skarbowej.

(akt mianowania z 24.09.2019r. k. 209, propozycja służby z 11.09.2019r. k. 210)

Szef Krajowej Administracji Skarbowej przy reformie KAS zwrócił się do koordynatorów do utworzenia i organizacji Krajowej Administracji Skarbowej z informacją, że kierowane są do niego liczne informacje o nieprawidłowościach wstępnych propozycji miejsca pracy/służby dla pracowników/funkcjonariuszy w Krajowej Administracji Skarbowej. Wskazał, że propozycje pracy bądź służby muszą opierać się na przepisach prawa oraz być transparentne i sprawiedliwe dla wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS. Niedopuszczalne jest, aby przy określaniu propozycji pracy bądź służby poza dobrem Krajowej

Administracji Skarbowej uwzględnione zostały inne kryteria pozaustawowe. Wskazano następujące kryteria, jakimi mają się kierować dyrektorzy Izb składając propozycje pracy lub służby: posiadane przez pracownika/funkcjonariusza kwalifikacje, przebieg dotychczasowej pracy lub służby, dotychczasowe miejsce zamieszkania. Wskazano, że szczególnie rozważnie należy traktować osoby, które będą zmieniały swój status zatrudnienia tj. pracowników którzy otrzymają propozycje służby oraz funkcjonariuszy którym składane będą propozycje pracy. Podkreślono istnienie limitów funkcjonariuszy przyznanych poszczególnym Izbom Administracji Skarbowej, ze wskazaniem, że niedopuszczalne jest składanie propozycji służby dla osób przewidzianych do realizacji zadań z zakresu wsparcia lub orzecznictwa.

(pisma k. 230-238)

Przy reformie KAS nie wszystkim funkcjonariuszom zatrudnionym w jednostce organizacyjnej w której zatrudnieni byli powodowie zaproponowano pełnienie dalszej służby. W lutym 2017r. stan zatrudnienia w jednostce organizacyjnej powodów wynosił 18 osób. Na maj 2017r. w jednostce było 10 funkcjonariuszy Służby Celnej i kierownik referatu (stan zatrudnienia 11 osób). Osoby te miały stanowiska pracy młodszy ekspert, ekspert lub specjalista.

Na lipiec 2017r. w jednostce pozostało 10 osób, w tym było:

- 4 funkcjonariuszy Służby Celnej (w tym: 1 osoba ze średnim wykształceniem, 3 osoby z wyższym; 4 tych funkcjonariuszy zatrudnionych było od: 1991r. dwie osoby, pozostali od 2000r. i 1993r.),
- kierownik działu niebędący funkcjonariuszem,
- 5 osób zatrudnionych jako ekspert skarbowy (niebędące funkcjonariuszami – wszyscy mieli wykształcenie wyższe, staż pracy te osoby miały od: 2001r., 2003r. 1994r., 1993r. 2001r., 1997r.).

Jeden z funkcjonariuszy zatrudniony w tej jednostce w maju 2017r. został przeniesiony do innej jednostki i nadal pozostawał w stosunku służby.

(okoliczności bezsporne – stanowisko strony pozwanej na rozprawie 15.03.2021r., zestawienia k. 228-229)

Zakres obowiązków osób którym przedstawiono dalsze propozycje służby i osób którym przedstawiono propozycje zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę (takich jak powodowie) nie różnił się przed reformą i po reformie KAS. Jedynie osoby którym przedstawiono propozycje dalszej służby zajmowały się sprawami związanymi z cłami,

natomiast powodowie oprócz tych spraw zajmowali się również kontrolami podatkowymi. Odległości od miejsca zamieszkania powodów przy reformie KAS nie zmieniły się.

Powódka [REDAKTOWANO] domaga się ustalenia istnienia stosunku służby w okresie od dnia 1 marca 2017 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, z uwagi na utratę uprawnień emerytalnych, w związku z wykluczeniem jej ze służby w tym okresie. Ponadto została przywrócona do służby na stanowisko niższe, niż zajmowała przed reformą KAS i otrzymywała w tym okresie niższe wynagrodzenie. W trakcie pracy w oparciu o umowę o pracę starała się przenieść do innej komórki, aby uzyskać status funkcjonariusza, na co nie wyrażono zgody.

Powód [REDAKTOWANO] domaga się ustalenia istnienia stosunku służby w okresie od dnia 1 marca 2017 roku do dnia 14 października 2019 roku, ponieważ na skutek zmian warunków zatrudnienia, po reformie KAS, otrzymywał mniejsze wynagrodzenie, jak również z uwagi na pozbawienie w tym okresie stażu pracy niezbędnego do ustalenia wcześniejszych uprawnień emerytalnych.

Powodom przedstawiając propozycję zatrudnienia w miejsce służby nie tłumaczono przyczyn takiej propozycji. Powodowie zarówno przed zmianą stosunku służby jak i po zmianie, podlegali temu samemu przełożonemu, który również został ucywilniony.

(przesłuchanie powodów [REDAKTOWANO] k. 223 – zapis audiowizualny k. 224)

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. pominął dowód z zeznań świadków [REDAKTOWANO] jako zbędny w sprawie i zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Strona pozwana nie wykazała bowiem, że wbrew twierdzeniom powodów i ustalonym okolicznościom, wręczając propozycje zatrudnienia w ramach reformy KAS w jednostce w której zatrudnieni byli powodowie zastosowano obiektywne kryteria doboru, wobec czego wniosek dowodowy powoda był zbędny. Wniosek dowodowy był ponadto spóźniony, wniesiony dopiero gdy cały materiał dowodowy został zgromadzony w sprawie, natomiast od początku prowadzonego postępowania jego przedmiotem była kwestia kryteriów doboru funkcjonariuszy do wręczenia dalszych propozycji służby.

Sąd zważył co następuje:

Oba powództwa zasługiwały na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać na podstawy dopuszczalności drogi sądowej w niniejszej sprawie przed sądem powszechnym – sądem pracy:

Na podstawie art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 16.11.2016r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016r. poz. 1948), powodowie będący funkcjonariuszami Służby Celnej z dniem 1 marca 2017r. stali się funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej pełniącym służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej z zachowaniem ciągłości służby. Stosunek służby powodów trwał do dnia 30 maja 2017r. Zgodnie z art. 171 ust. 1 ww. ustawy, w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, z dniem określonym w propozycji, dotychczasowy:

- 1) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony,
  - 2) stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej
- przekształca się odpowiednio w stosunek pracy albo służby w Służbie Celno-Skarbowej, odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Zgodnie z art. 2 § 1 i 3 k.p.c., do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy. Nie są rozpoznawane w postępowaniu sądowym sprawy cywilne, jeżeli przepisy szczególne przekazują je do właściwości innych organów.

Zgodnie z art. 276 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w przypadku wydania decyzji o przeniesieniu, powierzeniu pełnienia obowiązków służbowych na innym stanowisku, przeniesieniu na niższe stanowisko, przeniesieniu na inne lub równorzędne stanowisko służbowe w związku z reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, określeniu warunków pełnienia służby w związku ze zniesieniem jednostki organizacyjnej KAS bądź zawieszeniu w pełnieniu obowiązków służbowych, funkcjonariusz może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Na podstawie art. 277 ww. ustawy, spory o roszczenia ze stosunku służbowego funkcjonariuszy w sprawach niewymienionych w art. 276 ust. 1 rozpatruje sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy.

Jak wynika z art. 461 § 1¹ k.p.c. do właściwości sądów rejonowych, bez względu na wartość przedmiotu sporu, należą sprawy z zakresu prawa pracy m.in. o ustalenie istnienia stosunku pracy.

Z art. 276 ust. 1 i art. 277 ustawy z dnia 16 listopada 2016r. o Krajowej Administracji Skarbowej w zw. z art. 461 § 1¹ k.p.c. i art. 2 § 1 i 3 k.p.c. wynika dopuszczalność drogi sądowej tj. spór o roszczenia powodów o ustalenie istnienia stosunku służby rozpoznaje Sąd